

Vzdelávacia oblasť	Príroda a spoločnosť
Názov predmetu	Hudobná výchova
Ročník	tretí, štvrtý
Škola	ZŠ Dunajská Lužná
Názov ŠkVP	
Kód a názov ŠVP	Inovovaný ISCED 1
Stupeň vzdelania	základné
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

PREDMET : **VLASTIVEDA**

	Časová dotácia /hod.		Zloženie/hod.	
	týždenne	ročne	ŠVP	ŠkVP
1.ročník:	-	-	-	-
2.ročník:	-	-	-	-
3.ročník:	1	33	1	0
4.ročník:	*1	33	1	0

*Bude platiť v školskom roku 2018/2019.

ÚVOD

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraďuje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard z vlastivedy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral

možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať.

UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre vlastivedu.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/vlastiveda_pv_2014.pdf

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vlastiveda v 3. a 4. ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku).

Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy) v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, napr. orientácia v okolí školy, sa odporúča realizovať formou pozorovania mimo triedy, ak sú na to možnosti. Delí sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca s nákresmi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho a školského roka, významné sviatky počas roka, tradície a i.). Na ne nadväzuje rozprávanie o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť sa venuje pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine.

Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôsobené vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdu žiaci na mape, obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí pomáhajú žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy – prstom po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky – časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,
- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlišia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadajú v kalendári významné dni),
- ukážu na mape (prispôsobenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,
- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach,
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií
- vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou.

3 .ROČNÍK

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Moja obec	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none">• napísať presný názov svojej obce (presnú adresu školy a bydliska),• zaradiť obec, kde býva, medzi mestá alebo dediny,• určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa a identifikovať svetové strany v krajine,• orientovať sa v okolí školy a bydliska pomocou svetových strán a významných objektov v miestnej	Krajina v ktorej žijeme <ul style="list-style-type: none">• moja obec, miestna krajina, okolie školy, bydliska,• smer na sever (podľa poludňajšieho tieňa,)svetové strany,• cesta do školy a bezpečnostné pravidlá pri ceste do školy,• znaky jesene, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci,

<p>krajine,</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozprávať vlastnými slovami cestu do školy alebo zo školy domov, • opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – pozná, možno aj vymenovať, blízka rieka, park a iné), • zhotoviť jednoduchý nákres okolia školy a bydliska, • ukázať na mape Slovenska svoju obec, • identifikovať na mape Slovenska pohoria, nížiny, rieky a cesty (podľa farieb), • opísať spôsob života obyvateľov obce – iné v meste , iné na dedine, ako sa starať o svoje okolie, ako tráviť voľný čas, • charakterizovať zmeny vo svojej obci (v prírode) na jeseň a použiť pri tom vlastné pozorovania i skúsenosti (dĺžka dňa a iné), • porozprávať, ako si ľudia pripomínajú svojich predkov a priateľov (Pamiatka zosnulých) na jeseň, • zostrojiť časovú priamku vlastnej rodiny a rodinných príslušníkov, • charakterizovať zmeny vo svojej obci v zime (vlastné pozorovania), • vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce , Silvester, Nový rok, Traja králi), • opísať druhy dopravy v obci (zopakovať si bezpečnosť na cestách), • opísať podľa náčrtu cestu do stredu obce (mesta, dediny), • určiť dve historické pamiatky vo svojej obci, • prerozprávať jednu povesť, pieseň, či báseň, ktorá sa viaže k obci alebo jej okoliu, • určiť, aké významné kultúrne a športové podujatia sa konajú v obci, • charakterizovať zmeny v prírode na jar a použiť pri tom vlastné pozorovania a skúsenosti (zmeny v prírode, dĺžka dňa), • opísať činnosť ľudí na jar, • porozprávať o veľkonočných tradíciách v obci, • identifikovať zmeny v prírode počas leta a rozprávať o oddychu a rekreácií počas letných prázdnin, • vyhľadať informácie o svojej obci na internete a iných médiách, • interpretovať obrazový materiál o obci a jej obyvateľoch, 	<p>zber úrody,</p> <ul style="list-style-type: none"> • príprava živočíchov na zimu, <p>Mestá a dediny</p> <ul style="list-style-type: none"> • predkovia, dedina alebo mesto (aj s opisom) a jej obyvatelia, • znaky zimy, starostlivosť o zver v prírode, zimné sviatky, pamätihodnosti, • významní rodáci, zmienky o obci a jej okolí v povestiach, piesňach, známe udalosti v obci, historické pamiatky v obci, • znaky jari, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, jarne práce, • veľkonočné sviatky a tradície, plán, mapa danej krajiny, • znaky leta, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, dozrievanie novej úrody, starostlivosť živočíchov o mláďatá, • oddych a rekreácia počas letných prázdnin, starostlivosť o zdravie a bezpečnostné pravidlá počas letných aktivít, • časová priamka (vizualizácia času),
---	---

4 .ROČNÍK

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Slovensko	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none">vyjadriť vlastnými slovami, čo je mapa,identifikovať znaky na mape (farby, tvary),odmerať podľa nakreslenej (grafickej) mierky vzdialenosť na mape,ukázať polohu Slovenska na mape Európy,ukázať na mape Slovenska svoju obec,porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie) – „Čítanie z mapy = prstom na mape“,pátrať po obrazovom materiáli (internet, médiá) z cesty a interpretovať ho,odlíšiť na ceste od Tatier k Dunaju tri známe pohoria a tri kotliny,prerozprávať tri povesti (legendy) z cesty od Tatier k Dunaju,porozprávať o ceste od Dunaja po Hornád (z Bratislavy do Košíc) cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí – „Čítajú z mapy = prstom po mape“,prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Dunaja po Hornád,opísať výlet od Hornádu po Dunajec (z Košíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš - „Čítanie z mapy = prstom na mape“,prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty po hradoch na východe Slovenska,identifikovať päť najvýznamnejších kultúrnohistorických pamiatok Slovenska na mape,vytvoriť zoznam desiatich prírodných divov Slovenska,	<ul style="list-style-type: none">vlastivedná mapa Slovenska, znaky na mape a v legende, svetové strany na mape, poloha miestnej krajiny na Slovensku,význam modrej, hnedej a zelenej farby na mape, kreslená mierka,Tatry, Nízke Tatry, Pieniny, Malá Fatra, veľká Fatra, Poľana, Kremnické vrchy, Štiavnické vrchy, Slovenské Rudohorie, Podunajská nížina, Východoslovenská nížina, Záhorská nížina, Váh, Dunaj, Hron, Dunajec, Demänovské jaskyne, Domica, <p>Zaujímavosti zo Slovenska</p> <ul style="list-style-type: none">listnaté, zmiešané a ihličnaté lesy, TANAP,pamiatky (UNESCO) Slovenska (Bardejov, Vlkolínec, Banská Štiavnica s okolím, Spišský hrad a okolie, jaskyne Slovenského krasu, bukové lesy Východných Karpát, Levoča, drevené kostolíky) Bratislava, Košice, Trnava, <p>Cestujeme z Bratislavy do Košíc</p> <ul style="list-style-type: none">Bratislavský hrad, Devín, Trenčiansky hrad, Bojnický zámok a zoo, Dunaj, Nitriansky hrad, Žilina, Kysuce, Martin, Strečno, Orava, Oravský hrad a priehrada, Horehronie, Banská Bystrica, Zvolenský zámok, Spiš, Poprad, Prešov, <p>Tradície a zvyky</p> <ul style="list-style-type: none">Konštantín (Cyril) a Metod, Svätoplukove prúty, vpády Tatárov a Turkov, Mária Terézia, Ľudovít Štúr, prvá svetová vojna, Milan Rastislav Štefánik, Tomáš Garrigue Masaryk, druhá svetová vojna, samostatná Slovenská republika, naše štátne symboly, <p>V súlade s prírodou</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť pomocou mapy najvýznamnejšie cesty Slovenskom, • zistiť na obrázkoch, ako sa krajina Slovenska menila (historické obrazy), • vytvoriť plán cesty po Slovensku. 	
---	--

Výlety po Slovensku – „Čítanie z mapy = prstom po mape“

- Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiak vie/dokáže spoznať najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov.
- od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie)
- od Dunaja po Hornád (z Bratislavy do Košíc) cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí
- od Hornádu po Dunajec (z Košíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš

Zoznam aplikovaných prierezových tém:

Pri jednotlivých tematických celkoch budeme využívať aj prierezové témy a vzťahy s inými predmetmi.

Uvádzame nasledovne pri daných tematických celkoch:

- **Krajina v ktorej žijeme** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia, Mediálna výchova, Regionálna výchova,
- **Mestá a dediny** – Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Mediálna výchova, regionálna výchova,
- **Cestujeme z Bratislavy do Košíc** – Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Mediálna výchova, Dopravná výchova,
- **Zaujímavosti zo Slovenska** - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia,
- **Tradície a zvyky** – Multikultúrna výchova, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Mediálna výchova, Regionálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj,
- **V súlade s prírodou** - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia, Mediálna výchova,

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Pri vyučovaní vlastivedy sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce pri prezentovaní vlastivedného učiva. V 4. ročníku sa zameriame najmä na tieto metódy a postupy práce:

- tvorby vlastivednej kroniky,
- vyhľadávania informácií,
- práce s internetom,
- demonštrácie,
- pozorovania,
- počúvania,
- opisu udalostí, javov a vecí
- rozhovoru,
- čítania,
- brainstormingu,
- porovnávaní,
- pokusov a experimentov,
- alternatívnych úloh,
- plánovania,
- didaktické hry
- metódy hodnotenia,
- dramatizácie na vyučovaní,
- diskusie,
- a metódy práce s mapou.

Formy vyučovania vlastivedy:

- skupinové vyučovanie,
- problémové vyučovanie,
- projektové vyučovanie,
- exkurzia a vychádzka.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA:

Na hodnotenie predmetu vychádzame s Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.: 2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Vlastivedu klasifikujeme. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Rozvíjame u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

UČEBNÉ ZDROJE

Učebnica	Materiálne učebné prostriedky	Ďalšie zdroje
<i>*Doplníme po vydaní učebnice</i>	<ul style="list-style-type: none">- metodická príručka- multimediálne výukové CD a DVD- obrazový demonštračný materiál- interaktívna tabuľa	<ul style="list-style-type: none">- odborné publikácie k daným témam- webové stránky,- mapa obce,- fotografie,- návšteva múzea,- historické reálie,- dopravné značky

Zodpovedná: Mgr. Soňa Jáchimová